

GRAANGELUK NIEUWSBRIEF 19

Wageningen/Renkum/Oosterbeek/Arnhem/Emst/Hoevelaken/Nijkerk/Ede/
Bennekom/Garderen/Aalten/Harskamp/Lobith/Zutphen/Brummen/
Rheden/Velo/Ursem/Assel

22-03-2024

Graan(on)Geluk, Work in progress

Geen nieuws is goed nieuws? In ons geval is dat helaas niet echt het geval. We hebben het zwaar, zo zwaar dat de nieuwsbrieven er vanaf onze laatste in januari bij inschoten. Vorige koude en kletsnatte zomer was het al letterlijk hondsberoerd. Met grote moeite wisten we iets meer dan de helft van onze oogst te redden. Maar wat we niet hadden verwacht, is dat het eigenlijk vanaf juli tot en met heden (19 maart) bijna alle dagen is blijven regenen. Zowel in het najaar als in afgelopen weken hebben we nooit meer dan twee a drie droge dagen achtereen gehad. Gevolg: we hebben in plaats van 50 slechts 19 hectare in kunnen zaaien met wintergranen. Ook de inzaai van de zomergranen gaat extreem moeizaam, we hebben nog steeds 53 hectare te graan tot uiterlijk eind april.

En er zijn meer tegenslagen. De 'afdeling' GraanOngeluk is soms even groot als de afdeling GraanGeluk. Toch blijven we op de been, toch zijn we niet ongelukkig. Sterker, we zijn nog steeds trots en vol energie. Want er lukt ook heel veel en we beleven mooie magische momenten. Vorige week vrijdag 13 maart was zo'n magic day. Midden op onze Veluwe, dus Noordwaarts ten opzichte van onze Veluwezoom (Wageningen/Ede/Renkum/Arnhem/Rheden/Brummen) kregen we op de mooist denkbare plekken de mooiste oer-Veluwse akkers in de schoot geworpen. Historisch gelegen akkers in Harskamp, Garderen en Assel. Evenzo mooi is de startende samenwerking hier met een prachtig groot gangbaar boeren familiebedrijf dat midden in de Veluwse samenleving staat en met ons mee wil graanvonturen op weg naar een meer boeren-inclusieve natuur.

Oer-Veluws

Het gaat vooral om zogeheten boerenenclaves, midden in natuurgebieden gelegen en met een diepe boerencultuurlandschappelijke geschiedenis. Plekken dus waar honderden en soms zelfs al duizenden jaren sprake is geweest van extensieve inheemse streekgraanteelt, natuurlijk in die tijd ook zonder kunstmest en gewasbeschermingsmiddelen. Over de akker in Harskamp en de geschiedenis van dat hardcore Veluwse dorpje vertellen we een andere keer meer. De andere akkers troffen we aan rond Hoeve van het gelijknamige buurschap Oud Milligen bijvoorbeeld, op de provinciale weg van Garderen naar Apeldoorn.

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Oud-Milligen>

De laatste nieuwe akker bleek bij het 12 huizen tellende gehucht Assel te liggen, in the middle of nowhere, ofwel een landbouwenclave nabij Hoog Buurlo en Radio Kootwijk. Veluwer krijg je het niet. Op het moment waarop ik en onze agro-ecoloog ofwel 'akkerista' Joost Sleiderink graangekomen waren in Assel, had ik GraanGeluk vriend en fan Herman Wijffels even aan de telefoon om hem bij te praten. De oud-Rabobank directeur, hoogleraar en kabinetsformateur https://nl.wikipedia.org/wiki/Herman_Wijffels#:~:text=Sluis%2C%2013%20maart%201942,bij%20de%20Wereldbank%20in%20Washington. Vatte ons gesprek samen met een paar volzinnen die ik nooit zal vergeten. Wijffels: 'Ik heb wel vaker een neus gehad voor projecten waar de zegen op ligt, GraanGeluk is zo'n project, jullie project heeft die zegen.'

Toen we na dit gesprek uit de auto stapten, bleken we bij een Don Bosco opvangcentrum voor jongeren te staan, niet zolang geleden nog een plek van de paters Salesianen. Vroeger heette deze locatie 'de Mariahoeve.' Don Bosco (1815-1888) wilde een alternatief bieden voor, en een tegenwicht tegen, de invloed van het liberalisme op de publieke en individuele moraal... En laat dat nou net weer zo'n overeenkomst zijn met GraanGeluk dat werkt aan een 'terug naar de toekomst' met een zoals wij het noemen 'rendabele romantiek.' Eenmaal op de akker staand, riep Joost: 'Onze eerste akker die naast de heide ligt!' De ideale plek dus om onze natuurlijke wel biodiverse streekgraanteelt te doen indalen of beter, te doen herstarten.

[https://nl.wikipedia.org/wiki/Assel_\(Nederland\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Assel_(Nederland))

Renkums Beekdal

We zien uit naar een volgend bezoek van Herman Wijffels aan onze akkers. Van de vorige keer hebben we een mooi, maar ook wel een pijnlijke video. In 2021 waren we zo bijzonder trots op onze prachtige Graangelukakker op ook al zo'n landbouwenclave dicht in ons kerngebied, in Bennekom en het Renkums Beekdal, en ook daar naast heidegebied.

Maar helaas verloren we dat magnifieke perceel van tien hectare dat door de Provincie Gelderland is aangekocht om er 'nieuwe natuur' van te maken, en dat terwijl dit perceel letterlijk op Keltische graanveldjes (Celtic Fields) ligt waar je de contouren nog van kunt zien. Ofwel: hier wordt al 7000 jaar geboerd, maar nu moet het ineens allemaal 'nieuwe natuur' worden. En dat terwijl GraanGeluk puur natuur is en nog lekker streekvoedsel teelt ook? <https://www.youtube.com/watch?v=30exHhMdmS4>

Wat Wijffels in deze video zegt is nog steeds het probleem, pioniers zijn vaak te vroeg en derhalve (te) onbegrepen. Maar.... het tij keert. Zie onze vele media- en podcastoptredens onder meer bij Indepen, De Nieuwe Wereld, Trouw, Omroep Gelderland, De Gelderlander, het We Are Pioneers magazine (8e editie), Bickbx, Ab Gietelink, Hope, Land van Ons en Trouw en onze inmiddels 1102 GraanDeelhouders en het moge duidelijk zijn: we worden steeds beter begrepen, door het publiek dan. De overheid is in geen velden of wegen te bekennen. Medio mei volgt een documentaire die vorige zomer door Bickbx verslaggever Erwin Taams is gedraaid en geregisseerd, hierover later meer (p.s. extreem geïnteresseerden kunnen zich bij mij marcel@graangeluk.nl melden, er is een zeer beperkt aantal stoelen beschikbaar voor de sneakpreview).

Van Akkerista naar Bakkerista (Bakker en Barista)

De grootste tegenslag in de afgelopen periode kwam rond Kerst, een groot persoonlijk verlies voor onze vriend en bakker Tom van Otterloo. Kort na onze GraanGeluk-overname van zijn bakkerij-winkel in de Steenstraat in november bleek Tom's tweelingbroer Eef ineens ernstig ziek te zijn. Eef van Otterloo overleed 10 maart jongstleden.

Begin februari begon onze nieuwe bakker Mathijs Lorier. Inmiddels is het ons duidelijk dat het wellicht gemakkelijker is om een nieuwe bakkerij te starten dan om een bestaande over te nemen en te vernieuwen, zeker gegeven meerdere onverwachte ontwikkelingen. Toch houden we ook met onze GraanGeluk Bakkerista de moed erin! Tom is nog steeds bevlogen en betrokken als Bakkerista-bakker en we zijn onder de indruk van hoe Mathijs en Danny Heath de schouders eronder hebben gezet en zelfs nieuwe en vernieuwde GraanGeluk desembroden bakken waarmee wij dit jaar grote furore graan maken zodra ook die in de schappen komen. Het eerste echte GraanGeluk-Bakkerista product van Mathijs is een geweldig lekker Frans Desemstokbrood, de Bakkerista Baguette met vijftig procent GraanGeluk-tarwe! Zelfs Françaises die hem proefden, zijn onder de indruk, al vonden ze onze grap dat we nu niet meer naar Frankrijk hoeven voor een heerlijke baguette minder leuk. (foto's bakkerista, met name stokbrood etc)

KoffieGeluk

Nog even terug naar die magische vrijdag de dertiende. Want naast de successen van onze Akkerista en Bakkerista, zijn we ook een stap verder met dank aan een echte Barista. De kans is groot dat we in zee graan met een ongelooflijk leuk en al even pionierend startend koffie-bedrijf dat helemaal past bij ons voornemen om niet alleen de meest lokale Bakkerista van Arnhem en Nederland te worden, maar ook de meest 'Glocal.' Die term staat voor het je direct van boer tot boer verbinden over de hele wereld, in dit geval via het koffiebedrijf met lokale boeren in onder meer Colombia, Brazilië, Peru, Uganda en Ethiopië. We hebben vorige week vrijdag een paar blends en een mix geproefd en we waren allemaal enorm onder de indruk van de smaakexplosie, alsof je ineens Zuid-Amerika of Afrika in je mond hebt. Colombia spande de kroon.

Soestereng Lezing

Wat we ook niet licht zullen vergeten is het in hartje Soest de Soestereng-lezing te hebben mogen geven in een volle kerk met meer dan honderd geïnteresseerden. De Soestereng in de Provincie Utrecht is wederom een locatie die GraanGeluk past als een jas: oeroude landbouwgrond met zeker in dit geval een ongekennde geschiedenis voor Nederland en de Lage landen. Vrijwel alle grote middeleeuwse riddernamen zoals Maarten van Rossum, Floris de vijfde en de Graven van Holland vochten hier bloedige veldslagen, terwijl de landbouwgeschiedenis van ver voor de jaartelling is. Het mooiste is, ook hier hebben we nieuwe samenwerkings-beloftes gevonden. Is het niet voor 2024, dan wel voor 2025. Ofwel, stay tuned. Onze volgende nieuwbrieven volgen, het zullen er meer worden met ook een kortere interval. We graan ervoor.

Vijfde bierprijs (erkenning)

Door alle drukte zijn we vergeten om het op onze socials te melden, maar we hebben weer een mooie erkenning die voelt als een soort 'vijfde prijs.' De wederom door Stadsbrouwerij Wageningen gebrouwen Hoevelaker GraanGeluk is bij de mondiale bier-app Untapped het beste Nederlandse roggebier geworden, we kregen van het publiek de hoogste ranking! Erg leuk voor Bram van de Klundert, op zijn akker in Hoevelaken stond deze rogge. En het mooie is dat onze nieuwste GraanGeluk Roggeweizen een doorontwikkeling is van in feite hetzelfde recept met maar liefst meer dan 80 procent van onze Veluws Kruirogge in dit bier. 'Alsof ik een paar honderd jaar in tijd terugreis en een middeleeuws roggebier mag proeven, aldus onze vriend en collegabakker Joris van Voorthuizen (Joris Brood) uit Ede, die toch al dol is op onze rogge in zijn honderd procent GraanGeluk roggebier.

You are a winner!

Hoevelaker GraanGeluk Roggebier was a top-rated Roggebier in 2023 in Netherlands by the Untappd Community. Check to see if you've won in any other styles by visiting the [Untappd Community Awards](#) 🏆

